

sygn. akt VII Pa 127/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Sędziowie: SO Dorota Michalska

SO Monika Roslan- Karasińska (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Mariusz Żelazek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa R. P., A. J., J. M.

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.

o odsetki

na skutek apelacji wniesionej przez powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt VI P 156/17

1. oddala apelację;

2. zasądza od każdego z powodów: R. P., A. J., J. M. na rzecz pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwoty po 450,00 złotych (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSO Monika Roslan- Karasińska SSO Zbigniew Szczuka SSO Dorota Michalska

UZASADNIENIE

W dniu 28 maja 2018 r. roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wydał wyrok w sprawie o sygn. akt VI P 156/17 z powództwa R. P., A. J., J. M. przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. o odsetki na podstawie którego:

1. Oddalił powództwo,

2. Zasądził od powoda R. P. na rzecz pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. kwotę 692 zł (sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie,

3. Zasądził od powoda A. J. na rzecz pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. kwotę 692 zł (sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie,

4. Zasadził od powoda J. M. na rzecz pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. kwotę 692 zł (sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód R. P. zatrudniony został w pozwanej Spółce i u jej poprzedników prawnych początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony na okres od 4 maja 1993 r. do 3 grudnia 1993 r., od dnia 4 grudnia 1993 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku zbrojarza – betoniarza w pełnym wymiarze czasu pracy. Powołana umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony jako miejsce wykonywania pracy wskazywała budowy realizowane przez pracodawcę według dyspozycji. Natomiast wypowiedzeniem zmieniającym z dnia 14 sierpnia 2013 r. pozwana Spółka wypowiedziała powodowi P. umowę o pracę w zakresie miejsca wykonywania pracy - określając je jako budowy realizowane przez Spółkę na terenie P.. Powód P. nie przyjął zaproponowanych mu nowych warunków pracy składając stosowne oświadczenie z dnia 23 września 2013 r. (data wpływu do pracodawcy 11 października 2013 r.). Odwołał się również od otrzymanego wypowiedzenia zmieniającego na drogę sądową składając poprzez swego pełnomocnika pozew sądowy w sprawie o sygn. akt: IV P 158/13 do Sądu Rejonowego w Gnieźnie. W następstwie nie przyjęcia nowych warunków pracy zaproponowanych powyższym wypowiedzeniem zmieniającym z upływem okresu wypowiedzenia, a więc z końcem listopada 2013 r. umowa o pracę powoda P. uległa rozwiązaniu.

Powód A. J. zatrudniony został w pozwanej Spółce i u jej poprzedników prawnych początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony na okres od 12 listopada 1990 r. do 12 maja 1991 r., od dnia 13 maja 1991 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony jako murarz w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast wypowiedzeniem zmieniającym z dnia 14 sierpnia 2013 r. pozwana Spółka wypowiedziała powodowi J. umowę o pracę w zakresie miejsca wykonywania pracy określając je jako budowy realizowane przez Spółkę na terenie Polski. Powód J. nie przyjął zaproponowanych mu nowych warunków pracy składając stosowne oświadczenie z dnia 23 września 2013 r. (data wpływu do pracodawcy 11 października 2013 r.). Odwołał się również od otrzymanego wypowiedzenia zmieniającego na drogę sądową składając poprzez swego pełnomocnika pozew sądowy w sprawie o sygn. akt: IV P 158/13 do Sądu Rejonowego w Gnieźnie. W następstwie nie przyjęcia nowych warunków pracy zaproponowanych powyższym wypowiedzeniem zmieniającym z upływem okresu wypowiedzenia, a więc z końcem listopada 2013 r. umowa o pracę powoda J. uległa rozwiązaniu.

Powód J. M. zatrudniony został w pozwanej Spółce i u jej poprzedników prawnych początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony na okres od 18 lutego 1991 r. do 18 września 1991 r. natomiast od dnia 19 września 1991 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony jako robotnik budowlany w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast wypowiedzeniem zmieniającym z dnia 14 sierpnia 2013 r. pozwana Spółka wypowiedziała powodowi M. umowę o pracę w zakresie miejsca wykonywania pracy określając je jako budowy realizowane przez Spółkę na terenie Polski. Powód M. nie przyjął zaproponowanych mu nowych warunków pracy składając stosowne oświadczenie z dnia 23 września 2013 r. (data wpływu do pracodawcy 11 października 2013 r.). Odwołał się również od otrzymanego wypowiedzenia zmieniającego na drogę sądową składając poprzez swego pełnomocnika pozew sądowy w sprawie o sygn. akt: IV P 158/13 do Sądu Rejonowego w Gnieźnie. W następstwie nie przyjęcia nowych warunków pracy zaproponowanych powyższym wypowiedzeniem zmieniającym z upływem okresu wypowiedzenia, a więc z końcem listopada 2013 r. umowa o pracę powoda M. uległa rozwiązaniu.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie o sygn. akt: IV P 158/13 Sąd Rejonowy w Gnieźnie IV Wydział Pracy oddalił powództwo powodów o zapłatę odszkodowania z tytułu nieuzasadnionego wypowiedzenia warunków pracy i płacy oraz zapłatę diet z tytułu podróży służbowych.

Od powyższego wyroku w prawem przewidzianym terminie apelację złożyli powodowie i inni powodowie zaskarżając wyrok w całości, wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie powództwa w całości. Sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w Poznaniu VIII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pod sygn. akt: VIII Pa 6/16.

Wyrokiem z dnia 20 października 2016 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt: VIII Pa 6/16 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził na rzecz powodów następujące kwoty:

a) tytułem diet za podróże służbowe za okres od marca do listopada 2013 r.:

- na rzecz powoda R. P. kwotę 2.985 zł;
- na rzecz powoda A. J. kwotę 2.625 zł;
- na rzecz powoda J. M. kwotę 3.450 zł;

b) tytułem odpraw w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika:

- na rzecz powoda R. P. kwotę 9,628,20 zł;
- na rzecz powoda A. J. kwotę 8.891,82 zł;
- na rzecz powoda J. M. kwotę 9.204,52 zł.

W pozostałym zakresie Sąd apelację oddalił.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz aktach osobowych powodów, a także na podstawie wyroków z uzasadnieniem Sądu Rejonowego w Gnieźnie w sprawie o sygn. akt: IV P 158/13 oraz Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie o sygn. akt: VIII Pa 6/16. Stan faktyczny w sprawie był niesporny. Spór dotyczył tego, czy w stosunku do roszczeń powodów znajduje zastosowanie zarzut przedawnienia i czy został on przerwany wytoczeniem powództwa przed ww. Sądami. Autentyczność i treść dokumentów stanowiących podstawę ustalenia stanu faktycznego, nie była kwestionowana przez żadną ze stron, toteż Sąd Rejonowy uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

Przechodząc do rozważań nad zasadnością powództwa Sąd Rejonowy na wstępie zważył, że powództwa jako niezasadne nie zasługiwały na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powodowie dochodzili najdawniej wymagalnych odsetek za zwłokę w płatności diet za podróże służbowe odbytych przez nich w okresie od marca do października 2013 r. oraz od odpraw pieniężnych. Podstawą obliczenia wysokości roszczeń odsetkowych powodów były kwoty należności głównych z tytułu diet za podróże służbowe oraz odpraw pieniężnych, które zostały zasądzone wyrokiem z dnia 20 października 2016 r. Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie o sygn. akt: VIII Pa 6/16.

Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności badał zarzutem przedawnienia zgłoszony przez pełnomocnika pozwanej.

Sąd I instancji wskazał, że co do zasady okres przedawnienia roszczeń pracownika ze stosunku pracy wynosi 3 lata (art. 291 § 1 k.p.), zaś z mocy art. 292 k.p. roszczenia przedawnionego nie można dochodzić, chyba że ten, przeciwko komu roszczenie przysługuje, zrzeka się korzystania z przedawnienia. W odniesieniu do roszczenia o zapłatę odsetek, należałoby w tym względzie w ocenie Sądu stosować art. 118 k.c. w zw. z art. 300 k.p., który mówi o przedawnieniu roszczeń okresowych.

W przedmiotowym stanie faktycznym, roszczenie odsetkowe w ogóle nie było dochodzone przez powodów, wobec czego, w ocenie Sądu Rejonowego uległo przedawnieniu i brak jest podstaw do tego, aby rozszerzać skutki wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu na to roszczenie. Dla przerwania biegu przedawnienia roszczenia stanowiącego przedmiot pozwu istotne znaczenie ma sposób zgłoszenia tego roszczenia.

Stosunki pracy pozwanej i powodów uległy rozwiązaniu z dniem 30 listopada 2013 r. W zakresie odsetek dochodzonych od odprawy, to należy zaznaczyć, że skoro odprawa wypłacana na podstawie art. 10 zw. z art. 8 ustawy

z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1474 ze zm.) przysługuje w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, to prawo do odprawy powstaje z upływem okresu wypowiedzenia. Wobec tego, 3-letni termin do dochodzenia roszczeń z art. 291 § 1 k.p. upłynął wobec powodów w ocenie Sądu w dniu 30 listopada 2016 r. Co prawda powodowie przerwali bieg przedawnienia co do zapłaty odprawy poprzez rozszerzenie powództwa przez sądem I instancji – Sądem Rejonowym w Gnieźnie, na rozprawie w dniu 12 listopada 2014 r. Jak jednak przyznaje sama strona powodowa w pozwie, na żadnym etapie tamtego procesu nie wniesiono o zapłatę odsetek od kwot głównych. Reasumując – nie wykazywano woli dochodzenia roszczenia o zapłatę odsetek. Potwierdzają to wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu oraz odwołania od wypowiedzeń warunków pracy, załączone do pozwu.

Sytuacja ma się podobnie w odniesieniu do roszczenia zapłaty odsetek od diet za okres marzec – listopad 2013 r. (R. P., J. M.) i marzec – sierpień 2013 r. (A. J.). Także tutaj bieg przedawnienia został przerwany poprzez wniesienie pozwu, jednak odsetki od tych kwot nigdy nie były dochodzone – tym samym upłynął termin ich przedawnienia.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy, w związku z przedawnieniem roszczeń powodów oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł zgodnie z ogólną regułą odpowiedzialności za wynik sprawy, jako że powodowie przegrali sprawę w całości, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Sąd zasądził od każdego z powodów na rzecz pozwanej po 692 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustaloną na podstawie § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 (675 zł) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804,) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Apelację od powyższego wyroku złożył w dniu 8 sierpnia 2018 r. pełnomocnik powodów zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 481 § k.c. , art. 291 § 1 zd. 1 k.p. w związku z art. 291 § 5 k.p. w związku z art. 118 § 1 k.c. w związku z art. 120 § 1 k.c. w związku z art. 124 § 1 pkt 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. poprzez błędne przyjęcie, że roszczenia odsetkowe powodów uległy przedawnieniu w całości w dniu w którym uległoby przedawnieniu świadczenie główne tj. z upływem trzech lat od chwili wymagalności świadczenia głównego w dniu 30 listopada 2016 r., pomimo że roszczenia odsetkowe powodów, jako świadczenia o charakterze okresowym stawały się wymagalne stopniowo do czasu spełnienia przez pozwaną świadczenia głównego, tj. do dnia 7 grudnia 2016 r., świadczenie główne mogło przedawnić się z upływem dziesięciu lat od dnia, w którym zostało zasądzone prawomocnym wyrokiem Sądu, a więc w 2026 r., a nie w dniu 30 listopada 2016 r.;
2. naruszenie art. 120 § 1 k.c. w związku z art. 124 § 1 pkt 1 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że roszczenia odsetkowe powodów, które stały się wymagalne w okresie trzech lat poprzedzających wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie są niezaskarżalne, w sytuacji, gdy wytoczenie powództwa skutecznie przerwało w stosunku do nich bieg terminu przedawnienia, a świadczenie główne stanowiące podstawę ich naliczenia nie było przedawnione;
3. art. 292 k.p. poprzez nieprawidłowe przyjęcie, że powodowie nie mogą dochodzić roszczeń o odsetki, Sąd I instancji doszedł bowiem do błędnego przekonania, że roszczenia odsetkowe powodów przedawniły się w całości w dniu, w którym świadczenie główne uległoby przedawnieniu, czyli - zdaniem Sądu - z upływem trzech lat od chwili wymagalności świadczenia głównego, tj. w dniu 30 listopada 2016 r., pomimo że świadczenie główne mogło przedawnić się z upływem dziesięciu lat od dnia, w którym zostało zasądzone prawomocnym wyrokiem Sądu, a więc w 2026 r.

W oparciu o powyższe zarzuty pełnomocnik powodów wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie powództw w całości, bądź uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie od pozwanej indywidualnie na rzecz każdego z powodów

kosztów procesu przed Sądem I oraz II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także opłaty skarbowej od czynności złożenia dokumentu pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację z dnia 4 września 2018 r. pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej jest całkowicie bezzasadna i podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Wynikający z ww. przepisu obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji należy rozumieć jako bezwzględny zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice i zarazem jako nakaz wzięcia pod uwagę i rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2017 r. II UZ 15/17). Rozważając zakres kognicji sądu odwoławczego, Sąd Najwyższy stwierdził, iż sformułowanie "w granicach apelacji" wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebrany w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2016 r. III AUa 806/15). Sąd odwoławczy ma więc nie tylko uprawnienie, ale obowiązek rozważenia na nowo całego zabranego w sprawie materiału oraz jego własnej oceny (art. 382 k.p.c.), przy uwzględnieniu zasad wynikających z art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2006 r., I PK 169/05).

Kierując się prezentowaną wyżej wykładnią wskazanych przepisów Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu rozważył prawidłowość skarżonego rozstrzygnięcia w kontekście podniesionych zarzutów oraz całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. W konsekwencji Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy dokonał analizy materiału dowodowego, poczynił właściwe ustalenia faktyczne, skutkiem czego zaskarżony wyrok zawiera trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Okręgowy podziela dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku, nie zachodzi zatem potrzeba ich szczegółowego powtarzania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997r., II UKN 61/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1999 r., I PKN 521/98). Zgodnie bowiem z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 15 maja 2007 roku w sprawie V CSK 37/07, surowsze wymagania odnośnie do oceny zgromadzonego materiału i czynienia ustaleń na potrzeby wydania orzeczenia ciąży na Sądzie odwoławczym wówczas, gdy odmiennie ustala on stan faktyczny w sprawie niż to uczynił Sąd I instancji. Inaczej jest natomiast wtedy, gdy orzeczenie wydane na skutek apelacji zmierza do jej oddalenia, a tym samym utrzymuje w mocy ustalenia poczynione przez Sąd I instancji. W takim bowiem przypadku, jakkolwiek wyrok sądu odwoławczego powinien opierać się na jego własnych i samoistnych ustaleniach, za wystarczające można uznać stwierdzenie, że przyjmuje on ustalenia faktyczne i prawne Sądu I instancji jako własne.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty apelacyjne w istocie stanowią powtórzenie twierdzeń prezentowanych przez Sądem Rejonowym i są jedynie prawną polemiką z prawidłowymi motywami zaskarżonego rozstrzygnięcia wyrażonymi w pisemnym uzasadnieniu wydanego orzeczenia. Sprowadzają się one jedynie do forsowania tezy o 10 - letnim terminie przedawnienia roszczenia objętego pozwem. Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę prawną zaprezentowaną w pisemnym uzasadnieniu wyroku, że roszczenie powodów o odsetki od należności głównych z tytułu diet za podróże służbowe oraz odpraw pieniężnych, podlegały trzyletniemu terminowi przedawnienia zgodnie z normą art. 291 § 1 k. p.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 291 § 1 k. p. roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną (art. 291 § 4 k. p.).

Przedawnienie roszczenia oznacza, że objętego nim świadczenia nie można dochodzić przed sądem. Zgodnie z art. 292 k. p. roszczenia przedawnione nie można dochodzić, chyba że ten, przeciwko komu roszczenie przysługuje, zrzeka się korzystania z przedawnienia. W uchwale z dnia 6 marca 1998 r. (III ZP 50/97) Sąd Najwyższy stwierdził, że po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku pracy ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się z korzystania z zarzutu przedawnienia.

Warunkiem zachowania trzyletniego terminu z art. 291 k. p. jest wytoczenie powództwa przeciwko pracodawcy, który powinien w danej sprawie występować, jako pozwany.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzut apelacyjny naruszenia przez Sąd I instancji przepisów kodeksu cywilnego oraz kodeksu pracy jest całkowicie chybiony i nie znajduje żadnego uzasadnienia w realiach niniejszej sprawy. Sąd Okręgowy w pełni podziela w tym zakresie prawidłowe rozważania Sądu Rejonowego, który precyzyjnie i wszechstronnie ustosunkował się do tego zarzutu zgłaszanego w toku postępowania pierwszo instancyjnego. W realiach faktycznych sprawy w odniesieniu do roszczenia o zapłatę odsetek, należałoby w tym względzie stosować art. 118 k.c. w zw. z art. 300 k. p., który mówi o przedawnieniu roszczeń okresowych.

Przystępując do rozstrzygnięcia powyższej kwestii godzi się przypomnieć, że generalnie cel i funkcja instytucji przedawnienia sprowadzają się do usunięcia stanu niepewności prawnej w sytuacji, gdy uprawniony przez bardzo długi czas, określony przez ustawodawcę, nie wykonuje swoich praw podmiotowych, nie realizuje przysługujących mu roszczeń. Zgodnie z art. 295 § 1 pkt 1 k. p. termin przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed właściwym organem powołanym do rozstrzygania sporów lub egzekwowania roszczeń przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Czynnością taką jest wniesienie pozwu. Aby jego wniesienie było skuteczne należy zachować formalne wymogi tego pisma procesowego, w tym konieczne jest dokładne określenie żądania, co w sprawie o zapłatę, jak w sprawie niniejszej, sprowadza się do oznaczenia dochodzonej kwoty pieniężnej (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.). Pozew, w którym powód świadomie lub nieświadomie nie wystąpił z całym przysługującym mu w stosunku do pozwanego żądaniem nie przerywa biegu przedawnienia co do tej części roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym, która pozostała poza żądaniem tego pozwu. Zasadnicze znaczenie ma w tej kwestii zmiana przepisów art. 477¹ k.p.c. (skreślenie § 1 i 1¹) oraz art. 321 k.p.c. (skreślenie § 2), które przewidywały możliwość orzekania przez sąd o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez pracownika także wówczas, gdy roszczenie nie było objęte żądaniem pracownika lub gdy było zgłoszone w rozmiarze mniejszym niż usprawiedliwiony wynikiem postępowania. Na skutek wyeliminowania z porządku prawnego powyższych przepisów sąd jest związany żądaniem zgłoszonym przez stronę i nie może orzekać ponad żądanie.

Argumentacja taka – jako zgodna z celem instytucji przedawnienia, wykładnią art. 321 k.p.c. i art. 477¹ k.p.c. w obecnym brzmieniu – znalazła swój wyraz w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007 r., III PK 90/06 i z dnia 16 listopada 2010 r., I PK 79/10. Argumentację wskazaną w tych orzeczeniach Sąd Okręgowy w pełni podziela.

Sąd II instancji zważył, że strona powodowa miała realną możliwość wystąpienia o odsetki w pozwie o roszczenie główne kierowanym wówczas do Sądu Rejonowego w Gnieźnie, bądź w oddzielnym powództwie. Strona powodowa mogła również wezwać pozwaną do próby ugodowej, co przerwałoby bieg przedawnienia. Nie można przy tym stwierdzić, że pozew o zapłatę odpraw lub diet z tytułu podróży służbowych był czynnością podjętą przed właściwym organem powołanym do rozstrzygania sporów przedsięwziętą bezpośrednio w celu ustalenia prawa powoda do roszczenia o zapłatę odsetek, gdyż roszczenie to, aż do momentu wytoczenia niniejszego powództwa nie było w ogóle podnoszone przez powodów. W odniesieniu więc do roszczenia o zapłatę odsetek bieg przedawnienia nie został w ogóle przerwany w rozumieniu art. 295 § 1 k. p.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że dochodzenie roszczenia o odsetki jest niezależne od dochodzenia roszczenia głównego. Wierzyciel może dochodzić najpierw roszczenia głównego, a dopiero później roszczenia o odsetki. W odniesieniu do przerwy biegu terminu przedawnienia nie ma normy prawnej wprowadzającej skutek przerwy przedawnienia roszczenia o odsetki, jeżeli dokonano czynności skutkującej przerwą przedawnienia roszczenia głównego. W rezultacie możliwe jest przerywanie biegu terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę należności głównej i jednocześnie nieprzerwanie terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę odsetek.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem strony skarżącej, że wobec stwierdzenia obowiązku zapłaty świadczenia głównego prawomocnym wyrokiem sądu wydanym w 2016 roku, roszczenie o odsetki przedawniłoby się najpóźniej w roku 2026. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że roszczenie o odsetki nie było dochodzone w postępowaniu wraz ze świadczeniem głównym. Z kolei świadczenie główne wygasło wobec dokonanej zapłaty. Wobec powyższego nie należy w tym przypadku stosować terminów przedawnienia wskazanych w art. 291 § 5 k. p. do kwestii związanej z przedawnieniem roszczenia o odsetki.

W realiach przedmiotowej sprawy pozew o zasądzenie odsetek od należności głównych z tytułu diet za podróże służbowe oraz odpraw pieniężnych został złożony dopiero w dniu 10 lutego 2017 r., a więc po upływie 3 letniego terminu przedawnienia wynikającego z art. 291 § 1 k. p., który upłynął w dniu 30 listopada 2016 r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy stwierdził, że skarżone rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego było prawidłowe, gdyż Sąd ten na podstawie zebranego materiału dowodowego wyczerpująco ustalił stan faktyczny, jak również zasadnie i adekwatnie do ustalonego stanu faktycznego wskazał przepisy prawa stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. Z kolei podniesione przez stronę skarżącą zarzuty stanowiły jedynie nietrafną i nieuzasadnioną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego i nie mogły skutkować jego wzruszeniem. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację strony powodowej jako bezzasadną.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z ogólną regułą odpowiedzialności za wynik sprawy, jako że powodowie przegrali sprawę w całości, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Sąd zasądził od każdego z powodów na rzecz pozwanej po 450 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustaloną na podstawie § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.).

SSO Monika Roslan - Karasińska SSO Zbigniew Szczuka SSO Dorota Michalska

Zarządzenie: (...)

(...)